a kivételes szépségű hangok szenvedélyes egymáshoz simulása adja, de értékelni kell a művészek példás szövegmondását is. A magasságokat könnyedén uraló énekesek Mascagni Fritz barátunk című operájának cseresznyekettősében még hihetetlenül finom pianóikkal is megörvendeztetnek, az a duett az album csúcspontja. Gounod és Massenet kínálja a francia ízt a Fausttal, valamint a Manonnal, és a páros abban a stílusban is nagyszerűen helytáll. A BBC Szimfonikusokat Patrick Summers vezényli.

WARNER CLASSICS, 2014

TÁRLAT + EGYENSÚLYBAN

Örök erők szövedéke

Négy évtizede következetesen keresi és saját munkáiban meg is teremti az egyensúlyt és a harmóniát Péreli Zsuzsa, a magyar kárpitművészet megújítója. Oldott festőiséggel, érzelmekben és gondolatokban gazdagon, biztos iránytűvel a kezében navigál a távoli végpontok – az élet és a halál, a fény és az árnyék, a mikrokozmosz és a világmindenség, a múlt és a jövő, a materiális és az éteri szférák között. Utóbbinak megkapó szimbólumai azok a fák, amelyek nemcsak a földbe kapaszkodnak gyökereikkel,

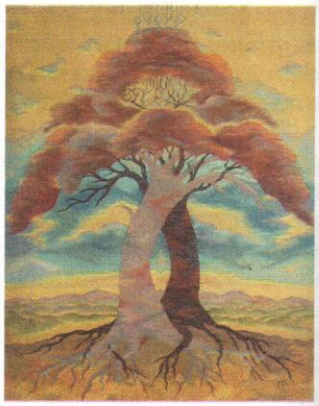

hanem az égbe is. Monumentális Kölcsey-átiratában, a Himnuszban a végtelenbe vesző, kikövezett földi út és a gótikus katedrálist idéző égi szféra közös pontban fut össze, jelképezve az anyaghoz kötődő e világi élet és a szellem transzcendens regiszterének megbonthatatlan egységét. Ugyanezt a gondolatot hordozza az Aequilibrium szárnyas angyala és az Axis Mundi életfája is. Az Éjjeli nap, nappali hold című kárpiton a sötét égbolton felnyíló ablak átjáróként vezet a nappalok világába, utalva az állandó körforgásra, a sötétség és a világosság egymást feltételező létére. Napjaink égető problémájára reflektál az izgalmas technikájú és kritikus tartalmú Tájkép, XX. század vége, az ember által felhalmozott szeméttömeg, valamint a természeti környezet megbomlott egyensúlyának a művész által kiállított, a szellemi hulladék veszélyeire is figyelmeztető „kórlapja".

KOGART TIHANY, JÚLIUS 6-ÁIG

TÁRLAT + VÁLTOZÓ PRIORITÁSOK

A mecénás főváros

Hogyan kerülnek össze egy időszaki tárlaton Marastoni Jakab és Csurka Eszter, Munkácsy Mihály és Csiszér Zsuzsi, Csontváry Kosztka Tivadar és Kicsiny Balázs művei? Az összekötő kapocs a főváros műpártoló tevékenysége, amely az 1880-as években kezdődött. Pontosan érzékelhető, hogyan módosult idővel a kezdetben a városképet, illetve a város életében kiemelkedő szerepet játszó személyeket megörökítő művekre koncentráló gyűjtési koncepció, s hogyan kerültek előtérbe a művészettörténeti, esztétikai szempontok. Míg a gyűjtés tárgyát hosszú ideig kizárólag a klasszikusok és az „élő klasszikusok" munkái jelentették, az utóbbi két évtizedben fiatal művészek is esélyessé váltak arra, hogy alkotásaik a főváros közgyűjteményébe kerüljenek. Kivételes alkalom együtt látni a kiállított műveket, hiszen az ötvenes években a főváros kollekcióját

egyesítették a Szépművészeti Múzeum Modern Képtárával, majd ebből létrejött a Nemzeti Galéria, s a fővárosi gyűjtés – immár a Kiscelli Múzeum épületében – csak az 1960-as években indult újra.

ÚJ BUDAPEST GALÉRIA, AUGUSZTUS 31-ÉIG

KÖNYV + JELENTUDOMÁNY

Csizmadia Ervin: Miért „alaptalan" a magyar demokrácia?

Saját kezüket kötötték meg a magyar politológusok, amikor a rendszerváltás hajnalán „jelentudományként" honosították meg – illetve vissza – a világ boldogabbik felén nagy múltú politikatudományt. A jelencentrikusság ma is rányomja bélyegét az elemzők többségének munkájára, amikor meg akarják

érteni az aktuális problémák mélyebb okát, például azt, „aminek a mai Fideszkormányzás csak tünete". Csizmadia más utat járt, mint a tutit a „tévé-rádió-mosógép médiában" bármikor készségesen megmondó politológuscelebek. Negyedszázada szisztematikusan kutatja a mai történések megértéséhez vezető múltat; legújabb kötetében az 1867–1945 közötti pártpolitikai viszonyokat. Munkája rávilágít, hogy a (párt)történelmi hagyományoknak mifelénk miért jóval nagyobb a szerepük, mint sokan feltételezték. A szerző nem vállalkozik tanácsadásra; csak mankót ad ahhoz, hogyan lehet azonosítani a mai történésekben a távolabbi múlt által meghatározott komponenseket. Az önálló tanulmányokból szerkesztett könyv – hasonlóan a demokratikus ellenzékről korábban írott trilógiához – háromkötetesre tervezett összeállítás része, amely szöveggyűjteménnyel és nagymonográfiával egészül ki. A végére talán az is kiderül, lehetséges-e egy építményt – jelesül a demokráciát – utólag megalapozni.

GONDOLAT KIADÓ